Gemeente Amsterdam
Oost

Gebiedsplan 2022 Watergraafsmeer

In dit gebiedsplan leest u wat de belangrijkste onderwerpen zijn in gebied Watergraafsmeer en wat de gemeente samen met bewoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties in 2022 gaat doen.

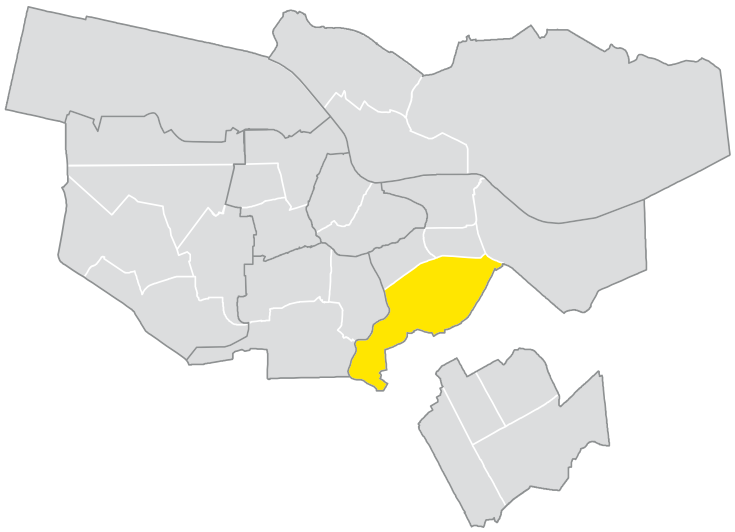

Inhoud

Inleiding 3

Prioriteiten gebiedsagenda 2019-2022 5

Focusopgave 1 Integrale aanpak Betondorp 7

Focusopgave 2 Werk maken van duurzaamheid 11

Focusopgave 3 Goede zorg en hulp voor zelfstandig wonende ouderen en kwetsbare mensen 14

Focusopgave 4 Buurten in ontwikkeling 18

Focusopgave 5 Intensivering Sportpark Drieburg 22

Inleiding

Aanleiding

De gemeente Amsterdam werkt vanuit opgaven, kansen en signalen in de gebieden, wijken en buurten in een stadsdeel. In de gebiedsplannen staan de belangrijkste opgaven die, per gebied, moeten zorgen voor sterke buurten. Elk gebiedsplan bestaat uit maximaal 6 focusopgaven en prioriteiten. We maken het verschil in een gebied door focus aan te brengen aan onze opgaven en maatwerk te leveren. Dat doen we in de vorm van uitvoeringsafspraken met onze (interne én externe) samenwerkingspartners, naast de reguliere activiteiten en de stedelijke programma's.

Een focusopgave vereist een integrale aanpak en vaak een langere (meerjarige) uitvoering.
De focusopgaven leveren ook een bijdrage aan de realisatie van de ambities uit de op het coalitieakkoord gebaseerde uitvoeringsagenda (zie ook volg.amsterdam.nl voor de online uitvoeringsagenda)..

Totstandkoming gebiedsplan 2022

Onder regie van gebiedsteams worden de focusopgaves uitgewerkt tot concretere projecten. Dit gebeurt op basis van de aanwezige kennis en ervaring in het stadsdeel, aangevuld met informatie van bewoners, ondernemers en maatschappelijke partijen die het hele jaar door in contact staan met het gebiedsteam. Dit proces, het gebiedsgericht werken, wordt verzilverd in het gebiedsplan. Ook dit jaar is er nadrukkelijk aandacht voor het gesprek met de directies binnen de gemeente Amsterdam en met woningcorporaties om een soepele samenwerking in de uitvoering te realiseren.

Oost Begroot in 2022
Naast het gebiedsplan zijn er subsidieregelingen voor (eenmalige) activiteiten die helpen de buurt te verbeteren of betrokkenheid onder bewoners bevorderen. De directe bemoeienis van bewoners, ondernemers en maatschappelijke partijen bij het gebied wordt verder gestimuleerd via Oost Begroot. Om bewoners en ondernemers meer zeggenschap te geven en omdat zij vaak zelf de beste ideeën hebben voor hun omgeving, stelt het bestuur van stadsdeel Oost in totaal € 1.200.000,- beschikbaar, verdeeld over de 4 gebieden van Oost.

Samenvatting

Voor de Watergraafsmeer werken we aan:
- Focusopgave: Integrale aanpak Betondorp
- Focusopgave: Werk maken van duurzaamheid
- Prioriteit: Goede zorg en hulp voor ouderen en kwetsbare mensen
- Prioriteit: Buurten in ontwikkeling
- Prioriteit: Intensivering Sportpark Drieburg

In Betondorp wonen veel ouderen met lage inkomens. We willen dat ouderen zo lang mogelijk zelfstandig in hun buurt kunnen blijven wonen, maar de meeste woningen zijn klein, hebben smalle trappen en zijn niet geschikt voor deze groep. Daarom gaan we met de corporaties kijken naar mogelijkheden om meer woningen voor ouderen beschikbaar te maken. Waar kunnen we passende woningen toevoegen en hoe zorgen we ervoor dat ouderen beter gebruik kunnen maken van de bestaande regelingen. In overleg met welzijns- en zorg-partners verbeteren we de signalering en de aanpak van eenzaamheid. Samen met betrokken partners spannen we ons in om het niveau van de voorzieningen, waaronder het winkelaanbod, op peil te houden.
Betondorp trekt inmiddels ook andere bewoners: starters en jonge gezinnen. Om de sociale cohesie te verstevigen, stimuleren we initiatieven voor meer gezelligheid en activiteiten voor alle bewonersgroepen op de Brink, het centrale plein in Betondorp. Daarmee kunnen we ook een impuls geven aan de winkels op dit plein.

Voor veel bewoners van de Watergraafsmeer zijn duurzaamheid en klimaatverandering belangrijke thema's. Er worden al veel activiteiten ondernomen, uiteenlopend van het opzetten van een energiecoöperatie tot kleine groenprojecten.
Al deze initiatieven leveren een bijdrage aan een duurzame wereld. Samen met bewoners en ondernemers gaan we initiatieven verder helpen, nieuwe ideeën een kans geven en bewonersnetwerken verstevigen, zodat er ervaringen gedeeld kunnen worden en men elkaar kan inspireren.

Stadsdeel Oost wil ertoe bijdragen dat ouderen en kwetsbare bewoners zelfstandig kunnen blijven wonen. Daarvoor zijn voldoende passende voorzieningen, geschikte woningen en nieuwe woonvormen nodig. Verder richten we ons op het tegengaan van eenzaamheid en armoede bij ouderen en kwetsbare bewoners. Ook willen we de toegankelijkheid en effectiviteit van de zorg voor zelfstandig wonende ouderen en kwetsbare mensen verbeteren. Ook in buurten met een groot aantal kwetsbare bewoners, waaronder mensen met psychiatrische klachten, moet de leefomgeving prettig en veilig zijn.

Er woont inmiddels een grote groep statushouders in de Watergraafsmeer, zowel in wooncomplexen als individueel in de buurt. We willen dat ook voor hen de (basis)voorzieningen toegankelijk en herkenbaar zijn en dat zij meer aansluiting vinden bij de samenleving.

Directie Grond en Ontwikkeling, Projectteam Overamstel, is de ontwikkelaar van het hele gebied Overamstel. Vanuit het stadsdeel wordt op verschillende manieren input geleverd voor de planontwikkeling en de uitvoering. De focus ligt op het beheer van de openbare ruimte en op het bewonersperspectief. Na oplevering van delen van de wijk wordt het beheer overgedragen aan het stadsdeel. Voor Amstelkwartier 1e fase is dit inmiddels gebeurd.
Ook in andere buurten wordt gebouwd of is gebiedsontwikkeling in voorbereiding, zoals Science Park, Amsteloever, Eenhoornbuurt en Amsteldorp. In deze buurten is aandacht voor de leefomgeving en bewonersparticipatie, vooral als het gaat om renovatie en sloop/nieuwbouw.

Met de komst van Overamstel wordt de druk op Sportpark Drieburg vergroot. Het Sportpark wordt geintensiveerd en toekomstbestendig gemaakt. Er liggen kansen voor speeltuin Frankendael en er is een wens voor meer recreatief gebruik voor verenigingen en individuele sporters.

Prioriteiten gebiedsagenda 2019-2022

Iedere vier jaar stelt de gemeente samen met bewoners, ondernemers en partners per gebied een agenda op. De gebiedsagenda laat zien wat we in die periode gezamenlijk in een gebied willen bereiken. We gebruiken de agenda om de gebiedsspecifieke opgaven goed mee te laten wegen in beleidskeuzen die wij als stad maken. Aan de hand van maximaal 6 prioriteiten per gebied worden de belangrijkste thema's voor dat gebied zichtbaar gemaakt. In het gebiedsplan worden de prioriteiten jaarlijks vertaald naar concrete opgaven en activiteiten waar we samen met bewoners, ondernemers en partners mee aan de slag gaan. Hieronder volgt een korte beschrijving van de prioriteiten uit de gebiedsagenda 2019-2022. Wilt u de gebiedsagenda in zijn geheel lezen of meer weten over het gebiedsgericht werken in Amsterdam? Klik dan op deze link. https://www.amsterdam.nl/bestuur-organisatie/stadsdelen/gebiedsgericht/gebiedsagenda/

Prioriteit 1: Mensen hebben zolang mogelijk de regie over hun eigen leven

De Watergraafsmeer telt een groot aantal ouderen met lage inkomens en jongere mensen met fysieke, psychische en/of verstandelijke beperkingen die zelfstandig wonen. Voor de zelfredzaamheid van deze bewonersgroep is een goed netwerk en toegankelijke voorzieningen dichtbij huis van groot belang. Zo kunnen zij zo lang mogelijk zelfstandig thuis wonen.

Prioriteit 2: Aandacht besteden aan de diversiteit van het wonen in de wijken

De Watergraafsmeer kenmerkt zich door een grote variëteit aan bewoners: gezinnen, studenten, ouderen, hoge en lage inkomensgroepen. Wij willen die diversiteit behouden en ervoor zorgen dat er voor al die groepen plaats blijft in deze buurt. Er is behoefte aan betaalbare woningen voor senioren. Wij stimuleren levensloopbestendig, veilig, duurzaam wonen en nieuwe coöperatieve woonvormen.

Prioriteit 3: Alle kinderen en jongeren kunnen meedoen, tegengaan tweedeling

In de Watergraafsmeer groeit 9% van de jeugd op in minimagezinnen. Daarmee is het aandeel minimajeugd relatief klein vergeleken met Amsterdam (9 versus 21 procent). De kinderen uit deze groep wonen vooral in Betondorp, Amsteldorp en de Van der Kunbuurt. De thuissituatie van de jeugd is bepalend voor hun ontwikkeling. Daarom vinden wij het belangrijk om aan deze groep, al is die relatief klein, extra aandacht te besteden.

Prioriteit 4: Leefbaarheid bevorderen bij de ontwikkeling van nieuwe woon- en werkwijken

In het Eenhoorngebied, Amstelkwartier, Jeruzalem, Sciencepark en langs de Weespertrekvaart wordt de komende jaren volop gebouwd. Voor het stadsdeel is leefbaarheid een belangrijk aandachtspunt bij de ontwikkeling van de wijken. Een aantrekkelijke openbare ruimte waar het prettig toeven is, hoort daarbij.

Prioriteit 5: Verbeteren en vergroenen van de openbare ruimte inspelend op veranderingen

Vanwege de toename van het aantal bewoners en grote onderhoudsprojecten in de openbare ruimte neemt de drukte op de weg toe. Tegelijkertijd is er veel behoefte aan groen, ontmoetingsplekken, speelplaatsen en voorzieningen op het gebied van sport en bewegen voor alle leeftijden. Daarnaast is een toegankelijke openbare ruimte een belangrijk aandachtspunt.

Prioriteit 6: De Watergraafsmeer wordt voorloper op het gebied van duurzaamheid en circulariteit

De Watergraafsmeer is een van de groenste gebieden van Amsterdam. Watergraafsmeer wil ook een belangrijke positie innemen als het gaat om duurzaamheid en innovatie op het gebied van circulariteit en schone energie. Veel bewoners zijn in deze thema's geïnteresseerd en het stadsdeel willen intensiever betrekken bij plannen om de wijken te verduurzamen.

`Brinkhuis in Betondorp

Focusopgave 1
Integrale aanpak Betondorp

Beschrijving focusopgave

Veel oudere bewoners wonen al decennialang in de buurt. De laatste jaren is de bevolkingssamenstelling van Betondorp aan het veranderen. Een deel van de woningen is/wordt verkocht of geliberaliseerd en dit trekt jonge starters en koopkrachtige bewoners aan. Er komen nu ook meer nieuwe gezinnen. Hierdoor ontstaat een nieuwe dynamiek. De ambitie is dat Betondorp een buurt is waarin iedereen zich thuis voelt en dat alle 'nieuwe' en 'oude' bewoners samen de buurt maken tot een prettige, fijne en leefbare buurt. Tijdens de coronacrisis hebben we gezien hoe bewoners verschillende initiatieven namen om hun mede-bewoners te ondersteunen.
Ruim een kwart van de bewoners in Betondorp is ouder dan 65 jaar, en velen van hen hebben een laag inkomen. Juist deze groep bewoners woont al heel lang in deze buurt en wil er ook zo lang mogelijk blijven. Maar de krappe woningen zijn niet gemakkelijk aanpasbaar en hebben vaak een trap. Verhuizen binnen de eigen buurt is niet altijd mogelijk. Er zijn weinig geschikte woningen voor ouderen.
Het is ons streven om ouderen die dat willen in staat te stellen in Betondorp te blijven wonen, al dan niet in de eigen woning. Daarvoor is het van belang dat er voldoende geschikte woningen zijn, het niveau van voorzieningen in de buurt, waaronder de winkels, op peil blijft en dat er maatwerk geleverd kan worden in de zorg.
Voor kinderen en jongeren die in armoede opgroeien is het belangrijk om deel te kunnen nemen aan goed buitenschools aanbod en daarmee hun kansen te vergroten.

Beoogde doelen

Deze focusopgave draagt bij aan de volgende ambities van de Uitvoeringsagenda van het College:
- Fijne buurten, leefbare stad
- Kansengelijkheid

- Ambitie is om de bewonerinitiatieven te verduurzamen en de samenwerking tussen alle bewonersgroepen en professionals blijvend te versterken rondom de thema's wonen, armoede eenzaamheid en diversiteit
- Ouderen zijn goed op de hoogte van de mogelijkheden voor woning aanpassingen en verhuizen en de samenwerking met sociaal buurtteam en corporaties wordt versterkt
- Creëren ontmoeting op en rond de Brink en andere locaties in betondorp
- Realisatie van een winkel voor eerste levensbehoeften op de Brink
- De mogelijkheden voor meer beschermd wonen voor ouderen worden onderzocht.
- Samenwerking tussen alle betrokken partners rondom jeugd en jongeren om snel te kunnen signaleren en adequaat door te verwijzen, uitwisseling tussen professionals binnen de regels van de privacywetgeving
- Jeugdigen in Betondorp kunnen zich maximaal ontwikkelen en groeien gezond en kansrijk op
- Kwetsbare jeugdigen in beeld.

Wat gaan we doen en met wie

In overleg met de corporaties en de directie Wonen zoeken wij naar kansen om meer woningen voor ouderen toe te voegen en woningen met meer zorg te realiseren in de directe omgeving van voorzieningen. Ook zoeken we naar mogelijkheden om meer woningen geschikt te maken voor langdurig zelfstandig wonen.

We richten verder de aandacht op het goed in beeld krijgen van het aantal kinderen/jongeren dat in armoede opgroeit en op het verruimen van de mogelijkheden om gebruik te maken van het activiteiten- en ondersteuningsaanbod.

Tijdens de coronamaanden zijn er in Betondorp allerlei initiatieven ontstaan om eenzaamheid tegen te gaan. We willen deze initiatieven graag verduurzamen en versterken samen met de organisaties en partners in de wijk en daarmee de saamhorigheid tussen bewoners bevorderen.

Activiteiten

Activiteiten voor een levendig Betondorp
Actieve bewoners van Betondorp organiseren activiteiten om de sociale cohesie te bevorderen, om elkaar te kunnen ontmoeten, voor leefbaarheid, gezelligheid en reuring. Te denken valt aan de buurtconcertjes en informatiemarkt van de 'Brink op Zaterdag, aan Burendag, aan themamarkten (brocante, vintage, antiquarische boeken), en aan culturele evenementen zoals een kunstroute of exposities. We stimuleren ook de organisatie van meer specifieke activiteiten, om bewoners met een diverse achtergrond elkaar beter te laten leren kennen, zoals buurtmaaltijden en dialoogtafels.

Buurtondersteuning in pandemische tijden
Ook in 2022 willen we de initiatieven die in coronajaar 2020 zijn ontstaan de kans geven om de kwetsbaarste buurtbewoners te blijven ondersteunen met basale levensbehoeften en andersoortige hulpvragen. Tijdens corona is een groep zeer kwetsbare bewoners bereikt en ondersteund, die niet bereikt of bediend worden door de stedelijke voorzieningen. Naast de projecten in Betondorp willen we hiermee ook vergelijkbare initiatieven in andere buurten, zoals Amsteldorp of Jeruzalem, ondersteunen.

Vergroenen in Betondorp
Realiseren buurttuin op het schoolplein Onderlangs.
Het stenige oude schoolplein aan Onderlangs is een onderdeel geworden van het stedelijke vergroeningsproject '100 grijze punten groen'. Met alle omliggende betrokken partijen, te weten Al Maarif, SKA, kunstenaars en kinderdagverblijven wordt in het najaar van 2021 gewerkt aan een breed gedragen ontwerp van een buurttuin dat in de eerste helft van 2022 uitgevoerd kan worden.

In Betondorp zijn verschillende bewonersinitiatieven voor kleinschalige groenprojecten in medebeheer. Deze dragen bij aan het mede-eigenaarschap van de openbare ruimte, bevorderen duurzaamheid, biodiversiteit en leefbaarheid, en zorgen daarnaast voor ontmoeting. De buurttuin aan de Zaaiersweg is zo'n voorbeeld. Deze tuin wordt al enkele jaren succesvol beheerd door, voor en met bewoners. Er is een wens om de tuin een stukje uit te breiden, daarnaast wil men in de huidige buurttuin materiaal dat in slechte staat verkeert, vervangen.

Buurtbeheer en Maatwerk in samenwerking met Pantar
In Betondorp is een initiatief (door de in de buurt opererende stichting Maatwerk) om onder leiding van het sociaal ontwikkelbedrijf Pantar buurtbeheer in te zetten, met als doel extra aandacht besteden aan het verzorgen van de openbare ruimte op buurt- en straatniveau. Betondorp is enkele jaren op de schop is geweest voor het grootschalig vernieuwen van de openbare ruimte. Daarnaast zijn woningcorporaties grootschalig aan het renoveren. Dit zorgt en zorgde voor onrust in de wijk en een onveiligheidsgevoel. Het project is een pilot waarbij mensen met afstand tot de arbeidsmarkt aan het werk kunnen om op straatniveau de verzorging van de openbare ruimte te verbeteren.

Realiseren permanente staanplaatsen op de Brink
Er zijn tijdelijke staanplaatsen voor marktondernemers gerealiseerd om het economische aanbod in Betondorp te vergroten en de sociale cohesie te bevorderen. Deze willen we vastleggen voor de toekomst.

Realiseren van (sociale) supermarkt in Betondorp
In samenwerking met corporaties willen we een (sociale) supermarkt realiseren, zodat bewoners hun dagelijkse boodschappen kunnen doen in eigen buurt.

Huiswerkbegeleiding door Studiezalen
Studiezalen biedt huiswerkbegeleiding voor kinderen groep 7 en 8 uit Betondorp en Amsteldorp.

Versterken netwerk Jeugd en jongeren
Eerder signaleren en doorverwijzen naar partners in het gebied. Dit willen we realiseren door betrokken partijen rondom jeugd bij elkaar te brengen. In samenwerking met de netwerkpartners willen we haalbare resultaten behalen, zoals de kwetsbare jeugd helpen aan zorg, opleiding, traject of werk.

Onderzoek mogelijkheden realiseren geclusterd wonen
In samenwerking met corporaties, directie Wonen, en zorginstellingen wordt onderzocht of het mogelijk is een vorm van geclusterd wonen op te zetten zodat mensen met een toenemende zorgvraag toch in de buurt kunnen blijven wonen.

Passend Wonen
In samenwerking met corporaties, Stichting Woon, Dynamo en zorg mogelijkheden onderzoeken voor meer maatwerk/voorlichting en hulp voor ouderen om in Betondorp te blijven wonen.

Geveltuin, Mariotteplein

Focusopgave 2
Werk maken van duurzaamheid

Aanleiding

De gemeente Amsterdam heeft duurzaamheid hoog op de agenda gezet en wil initiatieven stimuleren en investeren in goede ideeën voor de lange termijn. Een hele opgave, met flinke ambities.
Watergraafsmeer is één van de groenste gebieden van Amsterdam. Watergraafsmeer wil een belangrijke positie innemen als het gaat om duurzaamheid, circulariteit en groen. En onze bewoners ook.

Beschrijving focusopgave

In de Watergraafsmeer tonen veel bewoners en ondernemers zich betrokken bij het thema duurzaamheid. We zien veel initiatieven ontstaan, uiteenlopend van een coöperatie die het warmtenet in eigen beheer wil nemen tot kleine groeninitiatieven. Maar wij horen vaak dat mensen in het woud van informatie en websites niet goed weten bij wie ze moeten zijn, hoe regelingen precies werken en hoe ze anderen kunnen vinden om hun initiatief verder te helpen.
Al deze initiatieven zijn belangrijk en leveren een bijdrage aan een duurzame wereld. We willen graag samen met bewoners en ondernemers deze initiatieven verder helpen, nieuwe ideeën een kans geven en bewonersnetwerken versterken, zodat er ervaringen gedeeld kunnen worden en men elkaar kan inspireren. Dit kan door een duidelijk aanspreekpunt te creëren, goede informatie en advisering te bieden, kansrijke initiatieven te ondersteunen en te faciliteren, bestaande initiatieven te ondersteunen en verder te ontwikkelen, en groepen met elkaar in contact te brengen voor kennisoverdracht en inspiratie.

Beoogde doelen

Deze focusopgave draagt bij aan de volgende ambities van de Uitvoeringsagenda van het College:
- Fijne buurten, leefbare stad
- Gezonde en duurzame stad

- Meer bewoners zijn betrokken bij het thema duurzaamheid en vragen zich af: wat kan ik zelf, of samen met anderen, bijdragen aan duurzaamheid? Een makelaar, met speciale aandacht voor en expertise op het gebied van duurzaamheid is aanspreekpunt voor bewoners, bedrijven en organisaties, zoekt actief naar nieuwe initiatieven, faciliteert, verbindt en zorgt voor goede communicatie. Hij/zij is ook verantwoordelijk voor een goede afstemming en samenwerking met het opgave team Duurzaamheid

En heeft een relatie met de gebiedsagenda 2019-2022:
- Prioriteit 6: De Watergraafsmeer wordt voorloper op het gebied van duurzaamheid en circulariteit
- Prioriteit 5: Verbeteren en vergroenen van de openbare ruimte inspelend op veranderingen

Wat gaan we doen en met wie

Bij de bewoners van de Watergraafsmeer is veel betrokkenheid en kennis over klimaat en duurzaamheid. De universiteit van Amsterdam en het Amsterdam University College bevinden zich op het Amsterdam Science Park. Samenwerking biedt mooie kansen voor nieuwe initiatieven
Een tijdelijke extra makelaar Duurzaamheid in het team is aanspreekpunt voor bewoners, bedrijven en organisaties, zoekt actief naar nieuwe initiatieven, faciliteert, verbindt en zorgt voor goede communicatie. Hij/zij is ook verantwoordelijk voor een goede afstemming en samenwerking met het opgaveteam Duurzaamheid.

Bij de uitvoering van deze focusopgave zijn tenminste de volgende directies betrokken: Directie Ruimte en Duurzaamheid.

Activiteiten:

Verlengen gebiedsmakelaar duurzaamheid
Het contract van de gebiedsmakelaar duurzaamheid wordt met 6 maanden verlengd. Zo kan deze zorgen voor borging van de activiteiten en voortgang. En zoveel mogelijk initiatieven van bewoners en bedrijven stimuleren, ondersteunen en verbinden, waaronder groen initiatief, voorlichting over energiezuinige maatregelen in woningen, educatieve projecten voor kinderen, enz.

Inzet Fixbrigade in Betondorp en Amsteldorp
In deze buurten is de armoede groot. Gezien de stijgende energieprijzen is het vooral in deze buurten van belang mensen te adviseren bij energiebesparende maatregelen in de woning. Jungle Amsterdam de Fixbrigade doet dit met kundige vrijwilligers. We gaan in overleg met de Jungle hoe de fixbrigade en duurzaam karakter kan krijgen in verschillende buurten.

Informatie Middenmeer Noord
In 2022 wordt gestart met het groot onderhoud in Middenmeer Noord. Duurzaamheid en een Rainproof (waterbestendige) wijk zijn belangrijke opgaven. Dit is een goede aanleiding om bewoners te informeren over maatregelen die zij zelf kunnen nemen om de eigen woning en tuin te verduurzamen.

Budget voor groene en duurzaamheidsinitiatieven van bewoners
Bewoners worden ondersteund om hun initiatieven te realiseren

Kwartiermaker Klimaat Hub
In samenwerking met de Amsterdam University Academie (AUC) en de UVA wordt een "Klimaat Hub" opgezet. Een centrale plek in de Watergraafsmeer waar projecten en initiatieven elkaar kunnen ontmoeten en inspireren, en waar expertise aanwezig is. Vooraf wordt een conferentie georganiseerd (februari 2022). Studenten van het AUC doen mee aan dit project. Het project vraagt een aanjaagbudget aan voor een kwartiermaker. Hij/zij krijgt de taak de conferentie mede te organiseren, de klimaathub te starten en ook uit andere bronnen inkomsten te verwerven voor de langere termijn.

Toekomstvisie opstellen voor een duurzaam Christiaan Huygensplein
Dit willen we doen in samenwerking met bewoners, ondernemers en gebruikers van het plein, in goede afstemming met project Groot onderhoud Middenmeer Noord en Zuid. Het klimaatadaptief ontwikkelen van dit winkelgebied is nodig om de hittestress tegen te gaan en het plein aantrekkelijker en toekomstbestendig te maken.

Het Hoekhuis bij de Open Hof in Amsteldorp

Focusopgave 3
Goede zorg en hulp voor zelfstandig wonende ouderen en kwetsbare mensen

Beschrijving focusopgave

Oudere mensen wonen langer zelfstandig dan voorheen, ook als ze meer zorg nodig hebben en minder mobiel worden. Uit vele gesprekken met ouderen komt naar voren dat zij dit zelf ook graag willen, maar dat zij zich zorgen maken over hun toekomstige woonsituatie. Ze geven aan dat het voor hen van groot belang is in de eigen buurt te kunnen blijven wonen. Daar voelen ze zich vertrouwd, kennen ze de voorzieningen en hebben ze een sociaal netwerk. Maar ze vragen zich af of hun woning zal blijven voldoen en of de juiste zorg beschikbaar is als ze die nodig hebben.

In Amsteldorp wordt door Ymere sloop-nieuwbouw voorbereid. Ook de Open Hof heeft plannen voor vernieuwing. Voor oudere bewoners kan dit een goede kans zijn voor een betere woning passend bij hun woonwens, maar er is nog veel wantrouwen ten opzichte van de plannen.

Een keerzijde van zelfstandig wonen is eenzaamheid, vooral bij alleenwonende ouderen met lage inkomens. Armoede, eenzaamheid en gezondheid die achteruit gaat, zijn sterk met elkaar verbonden: voor noodzakelijke diensten en sociale activiteiten wordt vrijwel altijd een eigen bijdrage gevraagd.
Het aantal zelfstandig wonende kwetsbare mensen (onder wie mensen met psychische klachten en mensen die eerder in een intramurale voorziening woonden) neemt toe. Vooral in buurten met veel kleine en goedkope (huur)woningen zien we een concentratie van kwetsbare mensen.
Als gevolg van de coronacrisis krijgen we signalen dat de armoede toeneemt. We zien ook dat ZZP-ers die hun inkomsten zien dalen, in de problemen komen.

In de Watergraafsmeer zijn op diverse locaties (jonge) statushouders gehuisvest. Gezien hun achtergrond en vluchtverleden heeft een groot deel van hen ondersteuning nodig om te kunnen participeren in de

samenleving. Met een groot deel van hen gaat het goed. Zij weten de weg in de samenleving aardig te vinden, maar dat geldt lang niet voor iedereen. Kennis van en gebruikmaken van de basisvoorzieningen is voor velen nog lang niet vanzelfsprekend. De juiste zorg en hulpverlening kunnen vinden, is juist voor de meest kwetsbaren erg moeilijk. Daarbij komt dat de verwachting is dat extra ondersteuning (Community Builders, Vluchtelingenwerk, tijdelijke projecten van Dynamo, brugfunctionaris, maatwerkaanpak Eritreeërs) de komende tijd wordt afgebouwd.
Door corona is duidelijk geworden dat een groep jongeren kwetsbaar is. Zo zijn er jongeren die hun baan hebben verloren tijdens de coronapandemie, zijn uitgevallen op school, en/of er te maken hebben gehad met eenzaamheid. Dat heeft nog meer inzicht gegeven in hoe kwetsbaar deze groep is en hoe essentieel het is om hier preventief mee aan de slag te gaan.

Beoogde doelen

Deze focusopgave draagt bij aan de volgende ambities van de Uitvoeringsagenda van het College:
- Fijne buurten, leefbare stad
- Open en tolerante stad

- Het stadsdeel wil de voorwaarden scheppen om ouderen en kwetsbare personen in staat te stellen zelfstandig te blijven wonen. Daarvoor zijn voldoende passende voorzieningen, geschikte woningen en nieuwe woonvormen nodig.
- We richten we ons op het tegengaan van eenzaamheid en armoede bij deze groep. We willen de toegankelijkheid en effectiviteit van de zorgverlening aan zelfstandig wonende ouderen en kwetsbare mensen verbeteren.
- Ook in buurten met een groot aantal andere kwetsbare bewoners, onder wie mensen met psychiatrische klachten, moet het prettig en veilig wonen zijn.
- We willen dat ook voor statushouders, zowel in de wooncomplexen als individueel in de buurt, de (basis)voorzieningen toegankelijk en herkenbaar zijn en dat zij aansluiting vinden bij de samenleving.
- We zullen in navolging van de buurtgerichte aanpak in Betondorp ook meer focus op Amsteldorp (Tuindorp Amstelstation en de Wetbuurt) leggen.
- Meer jongeren zijn in beeld, professionele netwerken rondom jongeren werken beter samen zodat kwetsbare jongeren sneller naar de juiste instantie kunnen worden geleid.

En heeft een relatie met de gebiedsagenda 2019-2022:
- Prioriteit 1: Mensen hebben zolang mogelijk de regie over hun eigen leven
- Prioriteit 2: Aandacht besteden aan de diversiteit van het wonen in de wijken
- Prioriteit 4: Leefbaarheid bevorderen bij de ontwikkeling van nieuwe woon- en werkwijken

Wat gaan we doen en met wie

We zoeken kansen om meer woningen voor ouderen toe te voegen en kijken naar mogelijkheden om de doorstroming binnen de buurt te vereenvoudigen. Hiervoor wordt samenwerking gezocht met de corporaties en met de directie Wonen (programma Ouderenhuisvesting en programma Kwetsbare groepen).

In samenwerking met de organisaties voor zorg en welzijn en verschillende bewonersnetwerken zoeken we naar manieren om signalering te verbeteren en versnellen, en meer maatwerk te leveren voor ouderen en kwetsbare mensen, zodat zij zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen.
Voor kwetsbare statushouders die nog onvoldoende hun weg kunnen vinden in de samenleving voorzien we in extra ondersteuning en versterken we de samenwerking tussen de professionals en partners in de wijk.

Activiteiten:

Aan de slag met uitkomsten woonzorganalyse
De woonzorganalyse (gebiedsplan 2021) zal naar verwachting de komende maanden uitgevoerd worden. In de loop van 2022 gaan we aan de slag met de conclusies van de analyse. Leemtes en knelpunten die voortkomen uit de analyse worden opgepakt.

Versterken samenwerking in Jeruzalem en Amsteldorp en stimuleren bewonersinitiatief
- Samenwerking Dynamo en HVO-Querido bevorderen voor de groep kwetsbare volwassenen. We organiseren een bijeenkomst 'Samenleven met je buren'.
- Samenwerking tussen professionals in Amsteldorp en Jeruzalem bevorderen en ondersteunen.
- Aanjagen activiteiten Amsteldorp Actief waaronder de boodschappen bus… de activiteiten zijn na corona weer op gang gekomen, maar er blijkt een tekort aan vrijwilligers. Kerk De Bron geeft aan meer verbinding te zoeken in de omliggende wijken en heeft aanbod aan vrijwilligers. Gesprek starten en verbinding leggen tussen deze partijen.
- Aanjagen activiteiten Jeruzalem: Faciliteren van buurtinitiatieven die nieuwe ontmoetingen stimuleren en verbindingen leggen. Er zijn signalen van eenzaamheid onder met name oudere bewoners.
- Buurtfeest Eenhoornbuurt (samenwerking met Ymere)
- Stimuleren sport en bewegen.

Kunst op recept
Dit is een variant op 'Welzijn op recept'. Het project voorziet in cursussen en workshops. Mensen kunnen door de huisarts een verwijzing krijgen naar de welzijnscoach die hen een verwijzing kan geven naar een culturele activiteit naar keuze. Kunst op recept werkt vanuit de Buurtkamer Robert Koch. Mensen met een verwijzing krijgen de eerste lessen gratis. Om het voor mensen met een kleine beurs mogelijk te maken ook na de gratis lessen deel blijven te nemen is een bijdrage nodig voor programmering en stadspaskorting.

Aandacht voor kwetsbare jongeren
Vergroten aanbod voor 16+ jongeren. We gaan meer activiteiten organiseren en de samenwerking met alle netwerkpartners verbeteren met als doel sneller te signaleren en goed door te verwijzen. Sport is een goed middel om jongeren te bereiken en contact te leggen. Er doen zich steeds meer problemen voor in de Watergraafsmeer. De Starrenboschstraat en het Mariotteplein zijn plekken waar veel jongeren zich bevinden. Jeugd en Veiligheid, de gebiedsmakelaar en Sportstimulering stemmen onderling af welk aanbod op welke plek noodzakelijk is.

Sport Verbindt
In Stek Oost en Spark Village wonen 250 jonge statushouders. Doel van dit project is om samen met alle bewoners te sporten en statushouders toe te leiden naar sportverenigingen. De coronamaatregelen hebben dit jaar vertraging veroorzaakt, maar het was desondanks - mede door de samenwerking met Zeeburgia, Dynamo en de Cruijff Foundation - succesvol. Project loopt tot juli 2022, met co-financiering Sport en Bos. Verlenging is wenselijk.

Community Builders Spark Village
Voortzetting van dit project is noodzakelijk in verband met het sociaal beheer in het complex. Duwo en Rochdale hebben toegezegd het project te verlengen tot eind 2022.

Versterken Sociaal Beheer Stek Oost
Belangrijke voorwaarde voor veilig en prettig samenleven in deze wooncomplexen is goede begeleiding en ondersteuning voor de communitybuilders en andere bewoners.
In Stek oost hebben de bewoners aangegeven behoefte te hebben aan ondersteuning bij hun taak als Community Builder. Samen met Stadgenoot wordt hier vorm aangegeven.

Refugee Referee
Statushouders worden opgeleid tot voetbalscheidsrechter en kunnen daarna aan de slag bij verschillende verenigingen.

Bella Vistapark, Amstelkwartier, vanaf de Duivendrechtsevaart

Focusopgave 4
Buurten in ontwikkeling

Beschrijving focusopgave

In het gebied Watergraafsmeer is een aantal buurten nog volop in ontwikkeling. Er komen nieuwe bewoners wonen, terwijl er ook nog volop gebouwd wordt, de openbare ruimte nog niet overal klaar is en het voorzieningenniveau nog niet optimaal is. Overamstel is de grootste buurt waar de komende jaren nog volop wordt gebouwd. Amstelkwartier eerste en tweede fase en Weespertrekvaart Noord zijn inmiddels woonbuurten, andere delen zitten in een transformatie.
In de bewoonde buurten is vraag naar voorzieningen, waaronder winkels, een markt, scholen, sportvoorzieningen en speelplekken. Veiligheid en leefbaarheid zijn belangrijke thema's in deze buurten. Afgelopen jaren is Park Somerlust een gewilde locatie geworden om te recreëren wat voor overlast zorgt voor omwonenden. Hoe vinden we een juiste balans in deze recreatieve ontwikkeling? We houden oog voor de diverse belangen en weten partijen/ directies te binden op de nog gescheiden werelden van Water, Recreatie, Openbare ruimte en Beheer.
Het terrein van de oude Bijlmerbajes is in eigendom van ontwikkelmaatschappij AM. Hier beginnen de eerste bouwwerkzaamheden.

In Amsteloever/van der Kunbuurt wordt sloop-nieuwbouw voorbereid.
In Amsteldorp is Ymere begonnen met onderzoek en bewoners participatie in het kader van vernieuwing van de buurt. De plannen zijn nog in een zeer vroeg stadium maar er is hierover veel onrust onder bewoners.
Amsterdam Science Park is klaar voor zover het woningen betreft, maar op het terrein van de Universiteit van Amsterdam zal de komende jaren nog ontwikkeld worden.
De Eenhoornbuurt transformeert van bedrijventerrein naar woonbuurt. Ymere heeft in het najaar van 2021 de laatste van 4 appartementengebouwen opgeleverd, allen in de sociale voorraad, met gedeelde voorzieningen. Een deel van de woningen wordt verhuurd aan cliënten van zorgorganisatie Philadelphia.

Stadsdeel Oost vindt het belangrijk dat de leefbaarheid voor de huidige en toekomstige bewoners gewaarborgd wordt en dat er aandacht is voor ontmoeting en sociale cohesie. Voor de reeds bebouwde buurten betekent dit dat we de openbare ruimte goed beheren en dat we in goede samenwerking met de bewoners kunnen inspelen op vragen en wensen. Voor de buurten die in transformatie of ontwikkeling zijn, ligt de focus vooral op de toekomstige programmering, de inrichting van de openbare ruimte en het realiseren van voorzieningen.

De Middenweg ligt al sinds de 18e eeuw in de Watergraafsmeer en staat inmiddels al decennia bekend als winkelstraat. Het is een essentiële verbindingsweg in de stad: dynamisch en met een belangrijke functie voor de woonbuurt eromheen. Op dit moment ontstaan er uitdagingen door veranderingen in het koopgedrag, maar ook de coronacrisis zorgt ervoor dat we extra alert moeten zijn op het behoud van de buurtfunctie van de winkelstraat en toenemende leegstand. Er is dan ook extra zorg en aandacht nodig voor het behoud van economisch succes en leefbaarheid. De Middenweg valt in deze tijd helaas op door leegstand, snelle wisseling van ondernemers en een beperkte openbare ruimte. Laatstgenoemde in combinatie met gebrek aan fietsparkeergelegenheid maakt bovendien dat de toegankelijkheid van de trottoirs en de (verkeers)veiligheid onder druk staan.

Beoogde doelen

Deze focusopgave draagt bij aan de volgende ambities van de Uitvoeringsagenda van het College:
- Fijne buurten, leefbare stad
- Gezonde en duurzame stad

- Bewoners weten waar ze met vragen terecht kunnen
- Initiatieven van bewoners voor een prettige en leefbare buurt worden gefaciliteerd
- Er wordt in overleg met het de directie grond en Ontwikkeling, Projectteam Overamstel, ruimte gezocht om woningen voor ouderen in verschillende vormen op te nemen in het programma voor Overamstel (zelfstandig, geclusterd, wonen met zorg).
- Recreatie Somerlust in goede banen leiden en een balans vinden in de drukte in relatie met het onlangs geopende Bella Vistapark.
- Goede voorzieningen in Overamstel gespreid door de buurt in samenwerking met directie OJZ en bewoners
- In Amsterdam Science park is vraag naar meer groen en speelruimte
- In de Eenhoornbuurt is samen met Ymere aandacht voor sociale cohesie en betrekken van bewoners bij de leefomgeving.
- We zijn in Amsteldorp alert op de zorgvuldige participatie door bewoners in de voorbereiding van de planvorming.

En heeft een relatie met de gebiedsagenda 2019-2022:
- Prioriteit 1: Mensen hebben zolang mogelijk de regie over hun eigen leven
- Prioriteit 4: Leefbaarheid bevorderen bij de ontwikkeling van nieuwe woon- en werkwijken
- Prioriteit 5: Verbeteren en vergroenen van de openbare ruimte inspelend op veranderingen

Wat gaan we doen en met wie

Grond en Ontwikkeling, Projectteam Overamstel, is de ontwikkelaar van Overamstel en Amsteloever/van der Kunbuurt. Vanuit het stadsdeel wordt tijdens de verschillende fases in het proces op verschillende manieren input geleverd voor de planontwikkeling en uitvoering. De focus ligt daarbij op het beheer van de openbare ruimte, voorzieningen en op het bewonersperspectief. Na oplevering van delen van de wijk wordt het beheer overgedragen aan het stadsdeel. Voor Amstelkwartier 1e fase is dit inmiddels gebeurd.
Woonzorg Nederland werkt samen met ontwikkelaar AM aan een project in het Amstelkwartier waar de zogenoemde Stadsveteraan een plek krijgt. Het gaat om een project met rond de 110 woningen en groepswoningen in de sociale huur voor ouderen. De focus ligt op ontmoeten, naar elkaar omkijken, samen dingen ondernemen en het tegengaan van eenzaamheid.
De directie Onderwijs Jeugd, Zorg en Diversiteit (OJZD) werkt nauw samen met het stadsdeel aan een toekomstig voorzieningen programma.
De Amstelkwartiermakers, een vereniging van bewoners en ondernemers, werken gezamenlijk aan meer samenhang in de buurt.
Het Amsterdam Science Park wordt deels ontwikkeld door Grond en Ontwikkeling, projectteam Amsterdam Science Park, maar een deel van de grond is eigendom van de Universiteit van Amsterdam.

Activiteiten

Aanpak zomeroverlast Somerlust
Aanleg Sproei-installatie in Somerlust. De installatie wordt in de avond aangezet met als doel het zwaarbelaste gras in goede conditie te houden en in de avond rust voor omwonenden te bevorderen.

Vergroten van de leefbaarheid in Science Park
Amsterdam Science park wordt door bewoners ervaren als stenig, met veel beton en asfalt, en weinig groen. Er zijn vrijwel geen voorzieningen aanwezig in de avonduren die bijdragen aan ontmoeting, levendigheid en reuring in de wijk. De bewoners van de koopappartementen hebben nauwelijks contact met de andere bewonerspopulatie, zoals de studenten en statushouders, en vice versa. UvA en NWO bezetten grote delen van Science Park, maar hebben geen connectie met de buurt waar het leefbaarheid betreft. Dat de MacGillavrylaan is vooral is ingericht voor snelverkeer, versterkt dit.
Er zijn diverse initiatieven op het gebied van groen, spelen, afval en ontmoeting. Er is bij een groep bewoners het idee ontstaan om te werken aan een breder plan op wijkniveau om op de korte en middenlange termijn de leefbaarheid op Amsterdam Science park voor de bewoners te verbeteren.

Buurtinitiatief versterken

- **Werkgroep 'Groen' in de Eenhoornbuurt:**
  Met nieuwe bewoners en Philadelphia een gezamenlijke groenvisie opstellen die voldoet aan de behoefte in de buurt. Overleg starten met de nieuwe bewoners van blok 3 en 4 en toekomstige bewoners van blok 7 en 8 en Philadelphia.
- **Speeltuin Manenburgstraat:**
  Inventariseren van de speel- en ontmoetingsmogelijkheden voor de korte termijn. Er is vanuit de buurt behoefte om deze speelplek te ontwikkelen tot een ontmoetingsplek voor zowel jong en oud. Overleg starten met Ymere, ook in het kader van de renovatie/sloopplannen van Ymere. Samen met Ymere optrekken in het organiseren van participatie vanuit buurtbewoners.
- **Placemaking De Omval/ Weespertrekvaart:**
  In aanloop naar start bouw (derde kwartaal 2023) – waar straks ook ruimte komt voor cultureel/ maatschappelijk programma – wil men alvast experimenteren met kleinschalige activiteiten en placemaking, om zo samen met de omgeving en omwonenden te kijken hoe het culturele en maatschappelijke programma straks invulling moet krijgen.
- **Vergroening plein QO hotel:**
  Voor de openbare ruimte/ plein voor het QO hotel zijn vanuit hotel en bewoners verschillende wensen om dit voor ontmoeting en vergroening te gebruiken.

Realiseren van permanente staanplaatsen/een permanente markt in de wijk Overamstel
Ook hier is behoefte aan extra plekken om boodschappen te doen, economische aanbod en de sociale cohesie in de wijk.

Straatgerichte aanpak Middenweg
Om de Middenweg aantrekkelijk te houden voor zowel ondernemers als bewoners en bezoekers is een intensief samenwerkingsverband tussen gemeente, ondernemers en pandeigenaren essentieel. In de 'Straatgerichte Aanpak Aantrekkelijke Winkelgebieden' werken ondernemers, pandeigenaren en de gemeente in een gezamenlijk proces aan een aantrekkelijk, leefbaar en veilig winkelgebied. Door de krachten te bundelen en maatwerk toe te passen werken we samen aan een toekomst waarin veranderingen niet ten koste gaan van de identiteit en diversiteit van het winkelgebied. We ontwikkelen een gezamenlijke toekomstvisie in een publiek-private samenwerking.

Sportpark Drieburg vanuit de lucht

Focusopgave 5
Intensivering Sportpark Drieburg

Beschrijving focusopgave

Sportpark Drieburg ligt langs de Weespertrekvaart, tussen Betondorp en Amsteldorp in. Het sportpark wordt intensief gebruikt door verschillende voetbalverenigingen en een tennisvereniging. Korfbalvereniging AW-DTV gaat, onder voorbehoud, in de zomer 2022 verhuizen naar het Zeeburgereiland.
Aan de overkant van de Weespertrekvaart ontstaat een nieuwe woonwijk, Overamstel. De eerste fase Amstelkwartier is inmiddels grotendeels bewoond, de komende jaren zullen er nog duizenden woningen bijgebouwd worden.
Overamstel kan niet volledig voorzien in de sportnorm. Er worden meerdere kleine sport- en spelgelegenheden in de openbare ruimte aangelegd, maar dit is niet voldoende.
Er wordt een voetgangers/fietsbrug aangelegd over de Weespertrekvaart, waarmee sportpark Drieburg goed bereikbaar en aantrekkelijk wordt voor bewoners in Overamstel.
Een mooie kans om het sportpark te vernieuwen, te intensiveren en meer diversiteit in sport en recreatief gebruik aan te brengen.

Beoogde doelen

- Een open en multifunctioneel sportpark waar door buurtbewoners én de verschillende verenigingen gebruik van gemaakt kan worden.
- Naast sporten is de wens dat de ruimte ook zo wordt ingericht dat het uitnodigt tot recreëren. Bijvoorbeeld door het plaatsen van picknicktafels of kinderspeeltoestellen;
- Vergroenen van het sportpark;
- Verbinding verbeteren tussen de omgeving en het sportpark waardoor het toegankelijker wordt en meer een geheel met de omgeving, zoals de schooltuinen en speeltuin Amsteldorp;
- Er wordt vanuit een integrale blik gekeken naar de sportieve inrichting van sportpark Drieburg en de sportieve inrichting van de openbare ruimte in Amstelkwartier en Amstel 1, 2 en 3, zodat het elkaar aanvult en/of op elkaar aansluit;
- In het aangrenzende woongebied Betondorp en Amsteldorp zijn weinig maatschappelijke accommodaties. Het bestaande clubhuis van AW-DTV, dat vrijkomt vanwege de verhuizing van de korfbalvereniging, zou als een buurtgebouw gebruikt kunnen worden. Ook biedt het kansen voor een sport BSO of kinderopvang, bijvoorbeeld. De wens is dat deze mogelijke maatschappelijke invulling wordt meegenomen in de scenario's.
- Speeltuin Frankendael is toe aan Vernieuwing en onderhoud. De speeltuin valt vooralsnog niet onder de scope van het project. We onderzoeken de mogelijkheden om samen met bewoners/beheerders gelijktijdig met de aanpak van het sportpark vernieuwing aan te brengen.
- Intensiever gebruik van de sportvelden door betere programmering en spreiding.

Wat gaan we doen en met wie

Het project valt onder verantwoordelijkheid van Sport en Bos maar wordt deels gefinancierd uit de grondexploitatie van Overamstel. Voor het stadsdeel een kans om hierop aan te sluiten en een aantal wensen voor het sportpark en de directe omgeving te realiseren.

Activiteiten

Verkennen mogelijkheden aanpak speeltuin Frankendael
Gelijktijdig met de voorbereiding van de aanpak van het sportpark doen we onderzoek naar kansen voor verbetering Speeltuin Frankendael in samenwerking met beheergroep en bewoners.

Voorbereiding aanpak Sportpark
Het stadsdeel is nauw betrokken bij de planvorming van het sportpark. Aandachtspunten zijn: participatie van bewoners en verenigingen, veiligheid, parkeren en meer maatschappelijk ruimte/activiteiten.

Maatschappelijke accommodatie op het sportpark
Onderzoek mogelijkheden voor realiseren van meer aanbod voor buurtbewoners en jeugd en jongeren in samenwerking met onze netwerkpartners en andere maatschappelijke en commerciële aanbieders. Voorbeelden hiervan zijn Sportmomentje, Inspireer, het Jongerenpunt, Woest Zuid, etc.

Tijdelijke gebruik vrijkomende sportkantine
In juni 2022 komt naar verwachting de sportkantine vrij van de korfbalvereniging, die verhuist naar het Zeeburgereiland. Onderzocht wordt de mogelijkheid deze ruimte tijdelijk (leegstandsbeheer) in gebruik te nemen voor diverse activiteiten gericht op buurtinitiatief en jongeren.